

Türkiye-Avrupa Birliği Bütünleşmesinin Temelleri

Avrupa Birliği Nedir?

Belgin Akçay
Ankara Üniversitesi

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)

Üye Sayısı: 6 -1957

Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda, Lüksemburg

Avrupa Birliği (AB)

Üye Sayısı: 27 (2024)

Almanya, Avusturya, **Belçika**, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, **Fransa**, G.Kıbrıs, Hırvatistan, **Hollanda**, İrlanda, İspanya, İsveç, **İtalya**, **Lüksemburg**, Litvanya, Letonya, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovenya, Slovakya, Yunanistan

1957 (6 üye)

2024 (27 Üye)

1957'den 2025'e Avrupa Birliği

	1957	2025
Nüfus	167 milyon	450,4 milyon
GSYİH (*)	6,8 trilyon \$	30, 18 trilyon \$
Kişi Başına GSYİH (*)	4.578 \$	54 600 \$
Dünya ticaretinde payı	%6	%15 (%45)

(*) Satın alma gücü paritesi (SAGEP).

Kaynak: European Commission, World Bank

**Bu kadar farklılık nasıl BİRLİK
oluşturdu?**

Avrupa tarihinde üç kez silah zoruyla birleştirilmek istenmiştir

- Birinci deneme, Roma İmparatorluğu (12.-13. yüzyıl)
- İkinci deneme, Germenler (Almanlar) –(16.yüzyıl)
- Üçüncü deneme, Fransız imparatoru Napolyon (17.yüzyıl)

Son Deneme

- 20. Yüzyılda yaşanan II.Dünya Savaşı'ndan sonra

II.Dünya Savaşı (1939-1945)ve Avrupa

17.000 şehir ve kasaba

70.000 köy

6 milyon bina

1.100 adet kömür madeni

3.000 petrol kuyusu

40.000 mil demiryolu

56.000 mil karayolu

10.000'lerce tarım çiftliği

—————→ yakıldı

25 milyon insan evsiz kaldı

61 milyon insan öldü (*16 milyon kişi asker, 45 milyon kişi sivil*)

II.Dünya Savaşı ve Rusya

Rusya;

Demiryollarının %41'ini

Elektrik üretme kapasitesinin 42'sini

Demir rezervlerinin %71'ini

Kömür rezervlerinin 71'ini

Ham çelik üretim kapasitesinin %58'ini

Kurşun, alüminyum, magnezyum rezervlerinin 2/3'ünü

Kaybetti.

Rusya'da 3 milyon kişi öldü ya da kayboldu,
1 milyondan fazla insan yaralandı

Farklılıkları Barındıran Avrupa Birliği (27)

- 27 devlet
- 27 ayrı bayrak
- 27 ayrı kültür
- 22 ayrı lisan (etnik grupları hariç)
- 27 ayrı millet
- 27 ayrı gelenek
- Farklı devlet yönetim şekilleri

Federal Cumhuriyet: Almanya

Cumhuriyet: Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Fransa (Yarı Başkanlık) Bulgaristan, Finlandiya, Estonya, Yunanistan

Anayasal Monarşi (Meşrutiyet): Danimarka, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, İngiltere, İspanya, İsveç

- 87 ayrı etnik grup (33'ü hakim)
- AB nüfusunun %10'nu azınlık

**Bu kadar farklılık nasıl BİRLİK
oluşturdu?**

- **Avrupa Birliği, “Tarafların Çıkarlarını Dengelenmesi ve Ortak Çıkar Alanları Yaratılması” temeline dayalı olarak oluşturulmuştur.**

Ortak çıkar alanları nelerdir?

AB'nin Ortak Çıkar Alanları

- Güvenlik ve barış ortamının yaratılması
- Toplumun refah düzeyinin artırılması
- Küresel aktör olmak

Ortak çıkarlar nasıl dengelenmiştir?

AB'nin Ortak Çıkarlarının Dengelenmesi

- Bazı ülkelerin Avrupa bütünleşme sürecine daha fazla maddi destek sağlaması (örnek bütçeye yapılan katkılar)
- Tarım sektörüne sağlanan sübvansiyonlar,
- Taşımacılık altyapısının oluşturulması
- Ekonomik gelişmişlik farklarının giderilmesi amacıyla üye ülkeler verilen mali destekler,
- Üye devletlere karar alma sürecinde eşit oy hakkı

AB ve Dünya

- Dünyanın en büyük üçüncü ekonomisi
- Dünyanın en büyük ticaret bloku
- Uluslararası yatırım açısından, dünyada birinci sıradaki pozisyona sahip (hem giriş hem de çıkış)
- Dünyadaki 80 ülkenin ilk sıradaki ticaret ortağı
- Gelişmekte olan ülkeler için dünyanın en açık olan ekonomisi

Türkiye için Avrupa Birliği neden önemli?

2023 yılı (31 Aralık sonu itibarıyla)

- Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı sermaye (DYY) stoku içinde AB'nin payı 2023 yılında %64 (%72-2015, %82 -2007)
- Türkiye'den DYY şeklinde çıkan sermaye içinde AB'ye giden sermayenin payı %54,2
- Türkiye'nin AB ile ticaret hacmi 261,8 milyar dolara yükselmiştir (1995 yılında 36,9 milyar dolar) AB için TR 5. (7.) ticaret ortağı, TR için AB 1.sıra

**İhracatında AB(27)'nin payı : %49,7 (104,3 milyar dolar)*

**İthalatında AB(27)'nin payı : %29 (106 milyar dolar)*

**Toplam ticaretimizde AB(27)'nin payı %20 (203 milyar dolar)*

- Türkiye'ye 2023 yılında AB'den gelen turist sayısı, 25,570 milyon, toplam gelen turist sayısı içinde payı yaklaşık %45,1 (geçtiğimiz yıl ülkemizi ziyaret eden Alman turist sayısı 6,193 milyon) (KTB)
- Avrupa'da yaşayan Türk nüfusu 6 milyon kişi (Bunun %85'i Batı Avrupa'da yaşıyor)

- Avrupa'daki Türk işletmelerinin sayısı yaklaşık 140.000 (Almanya'da yaklaşık 100.000 işletme),
- Avrupa'ya eğitim amacıyla giden Türk öğrencisi yıllık ortalama 130.000 kişi **son yıllarda bu rakam ikiye katlanmıştır.**
- **2002-2023** döneminde AB hibe yardımları
 - **Katılım Öncesi Yatırım Aracı (IPA) kapsamında (2002-2023): 9,2 milyar € hibe yardımı alınmıştır.*
 - **Verilen destek (Jean Monnet programı) 3000 araştırmacı*
 - **6 Şubat 2023 Depremi: 89 milyon €*
(Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası-EBRD)

2025-2027 döneminde AB hibe yardımları:

- **Town Twining (Daha Yeşil Gelecek): 4 milyar € (2,5 milyar € Hibe)*
- **Türkiye Yatırım Platformu (İmzalanan yatırım portföyü): 1, 433 milyar € (garanti edilen hibe 227,7 milyon €-%15)*